

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สภาพปัญหาด้านกฎหมายและกระบวนการบังคับคดีผู้ประกัน

ในสังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค 5

ผู้เขียน

นายอนันต์ ปักยี

ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธา ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา เจ็งเจริญ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องสภาพปัญหาด้านกฎหมายและกระบวนการบังคับคดีผู้ประกันในสังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาถึงสภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับคดีผู้ประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 22) พ.ศ.2547

2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการดำเนินการบังคับคดีให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. วิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านกฎหมายและด้านการดำเนินการ วิธีการบังคับคดีผู้ประกันที่เหมาะสม และสามารถใช้เป็นกลไกในการบังคับคดีผู้ประกันได้สำเร็จผล

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ/สำนักงานประจำศาลและเจ้าหน้าที่ศาลที่ปฏิบัติงาน โดยตรงกับการบังคับคดีผู้ประกันในศาลจังหวัดและศาลแขวงที่อยู่ในสังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค 5 และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีผู้ประกันหรือเคยมีประสบการณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

ผลการวิจัยมีดังนี้

ปัญหาอันเป็นสาเหตุให้การบังคับคดีผู้ประกันในสังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค 5 ไม่สัมฤทธิ์ผลเกิดจากทั้งสภาพปัญหาทางกฎหมายที่ยังไม่เหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินงาน

เช่น การกำหนดให้หัวหน้าสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ปัญหาด้านกระบวนการบังคับคดีมีปัจจัยเกี่ยวกับความซับซ้อนและความยากทางด้านเทคนิคในการปฏิบัติงาน ปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เช่น พนักงานบังคับคดี กับพนักงานที่ดิน ซึ่งในแต่ละชั้นงานต้องใช้เวลามาก ความซับซ้อนของค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของกฎหมาย พบว่า กฎหมายและระเบียบไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการบังคับคดีที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของการบังคับคดีแพ่งโดยทั่วไป ระยะเวลาการบังคับคดีที่มีระยะเวลาจำกัดเพียง 10 ปี ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันไม่มีราคาอยู่ห่างไกลเพราะไม่มีการตรวจสอบโดยใช้ระบบดาวเทียม (GPS) หรือเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสม เพื่อให้ทราบที่ตั้ง สภาพทรัพย์สินหรือแนวเขตที่แน่นอนก่อน เป็นต้น สำหรับสมรรถนะองค์กร พบว่า สำนักงานศาลยุติธรรมไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้การสนับสนุนหรือดำเนินการบังคับคดีโดยตรง แต่ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีงานประจำในศาลต่างๆ เป็นผู้รับผิดชอบ อีกทั้งยังไม่มีระเบียบรองรับการทำงาน เช่น การสืบหาทรัพย์สิน ค่าใช้จ่าย ความปลอดภัย ฯลฯ ทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านเงินงบประมาณ พบว่า ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจ้างอัตรากำลังบุคลากรเพิ่ม และไม่มีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำงาน

แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงที่ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1) สำนักงานศาลยุติธรรมควรมีหน่วยงานและบุคลากรผู้รับผิดชอบหลักในงานบังคับคดีผู้ประกัน โดยตรงเพื่อให้เป็นภารกิจหลัก

2) ควรปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีระบบแบบแผน โดยเสนอแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น การกำหนดให้พนักงานอัยการเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา หรือการให้ผู้อำนวยการศาลเป็นผู้มีอำนาจในการบังคับคดีด้วยตนเองและมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ริมสิทธิ์ก่อนเจ้าหน้าที่อื่น ควรมีการกำหนดขั้นตอนการบังคับคดีผู้ประกันให้แตกต่างจากการบังคับคดีแพ่งทั่วไปเพื่อให้เกิดความคล่องตัว

3) ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างกรมที่ดิน กรมบังคับคดีและสำนักงานศาลยุติธรรม ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้การบังคับคดีบังเกิดผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว

4) ควรขอเงินส่วนหนึ่งที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้เป็นงบประมาณในการบังคับคดีในอนาคตและเป็นค่าตอบแทนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

Independent Study Title	Problems on the Legal Aspects and the Process of the Execution of Bail in the Office of Chief Judge of Region V	
Author	Mr. Anunt Puksi	
Degree	Master of Public Administration	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Siripong Ladavalya Na Ayuthya	Chairperson
	Assist. Prof. Dr. Preecha Jengcharoen	Member
	Assoc. Prof. Pairat Trakarnsirinont	Member

ABSTRACT

The objectives of this independent study were shown as follows.

1. To study legal problems on the execution proceeding to bails as mentioned in the Criminal Procedure Code, revision version (Volume 22) B.E. 2547;
2. To study problems and obstacles against the achievement of having an effective execution proceeding;
3. To analyze and find out appropriate solutions for the problems on legal aspect and the execution proceeding which should be also used as the effective device to execute the bails.

Research samplings were specified to Director of Administrative Office / Director of Court Bureau, Provincial and District Courts' officers who directly worked on the execution proceeding to the bails under the supervision of Office of the Chief Judge of Region 5, as well as the outsiders who got involve with the execution proceeding or had experience about it. In order to collect data, an interview base upon the questionnaire structure was chosen as the research tool.

Hereafter were presented the research findings.

Cause of the failure found in execution proceeding to the bails who were subjected to Office of the Chief Judge of Region 5 was mentioned to the legal aspect which was inappropriate

and did not support well with the actual practice. The example was given to the inappropriate appointment which allowed Chief of the Court of Justice to be Creditor in accordance with the judgment. Other causes of this failure were claimed to the execution proceeding itself that was complicated to practice as well as the problematic cooperation between relevant sections, especially the cooperation between execution officer and land officer. It was found that in each case of execution, the cooperation between these two sections took a long time and there were some complex expenses or fees occurred during the cooperative process. Another cause of failure came from the poor working motivation.

In regards to the capacity of law itself, it was found that problems were from the law and its regulations that did not support well to the real practice and the execution procedures that had to be done in reference to the practice of general execution for the civil case. The problems were also caused by the limitation of execution period which was limited to 10 years as well as to have the worthless real property pledge which was located in the distant area. For the problem of having the worthless pledge, it was mentioned that GPS or other appropriate technologies to verify location, topography, or an exact boundary land of each real property had never been applied. Concerning on the capacity of organization, it was found that the Court of Justice Office did not have any section to mainly support or deal with the execution, but the officers from many sections in the Court of Justice were assigned to do. Moreover, there had not been any specific terms and regulations to support the execution procedures such as the procedure of property investigation, the expenses that might be charged, security and etc., which could cause an ineffective working operation.

Besides the above causes, the problem on financial budget was also identified. The budget for hiring people to be responsible for this task was not allocated and the necessary stationery was not provided.

In order to solve out all mentioned problems, the following items should be applied.

1) There should be a specific unit and persons who were mainly responsible for the execution proceeding available at the Court of Justice Office.

2) The working process should be improved to be more systematic. In order to improve the working process, it was suggested that the related laws should be mended in order to

gain more convenience in operating the duty. For example, the public prosecutor should be assigned to be the Creditor in accordance with the judgment or the Court Director should be authorized in executing any case by him/herself, meanwhile, should be positioned as the preferred creditor before positioning other creditors. In addition, the procedures of execution proceeding to bails should be differed from other civil case procedures, so that it could facilitate the rapid working process.

3) There should be good cooperation between Department of land, Legal Execution Department, and Court of Justice Office in determining the clear regulations of practice to construct the most rapid and effective success of an execution.

4) A part of total income from property auction should be allocated to the future execution proceeding unit. It should be also allocated, as the compensation, to persons in charge of execution proceeding to encourage them to work in an effective way.